

LÄRARHANDLEDNING

*Sara Ohlsson
Lisen Adbåge*

FRALLAN

HAR EN
HEMLIGHET

LILLA PIRAT
FÖRLAGET

Lärohandledning till *Frallan har en hemlighet*

Frallan har en hemlighet handlar om en alldeles särskild jul i Frallans liv: mormor fyller som vanligt år på julafton men i år ska det komma en bebis och hälsa på! Dessutom har Frallan lärt sig läsa. Men det är en hemlighet.

Frallan har en hemlighet är fjärde delen i serien om Frallan, skriven av Sara Ohlsson och illustrerad av Lisen Adbåge.

Den här lärohandledningen är tänkt som ett stöd för att använda *Frallan har en hemlighet* i undervisningen för årskurs 1-3. Till varje kapitel finns frågor som kan hjälpa eleverna att utveckla sin läsförståelse. Det finns också diskussionsfrågor och andra övningar. I slutet finns förslag på aktiviteter som passar när ni har läst hela boken.

Min tanke och förhoppning är att den här handledningen ska fungera som en inspiration till många spännande och roliga samtal i klassrummet.

/Sara Ohlsson, författare

Illustration av Lisen Adbåge

Kapitel 1

Svåra ord och uttryck

övertäckning, födelsedagspresent, hemlighet, skruvmejsel, kikare, diskolampa, köttätande växt, superhjälteklädnad, väckarklocka

Läsförståelse

Vem fyller år på julafton?

Vad är en födelsedagsklapp?

Varför kallas Frallan för just Frallan?

Vad önskar Frallan sig i julklapp?

Vem är Hanna?

Diskutera

Vad vet ni om tid? Ta reda på så mycket fakta som möjligt!

En minut är sextio sekunder lång. Men hur långt känns det egentligen?

- Prova först att räkna till sextio sekunder högt tillsammans (använd gärna en klocka så att ni räknar i precis rätt takt).
- Prova att vara helt tysta och inte göra någonting alls i en hel minut.
- Kändes en minut lika lång båda gångerna?

Vad är en köttätande växt? Hur tror ni att en sådan ser ut? Fundera och rita gärna hur en köttätande skulle kunna se ut innan ni kollar upp om såna finns på riktigt.

Kapitel 2

Svåra ord och uttryck

upptäcka, vänja sig, ytterkläder, inneskor, sjunga, garanterat, hopplös känguru

Läsförståelse

Varför tycker Frallan om raster?

Vilken är Frallans hemlighet?

När märkte Frallan att hon kan läsa?

Hur ser en vanlig skoldag ut för Frallan?

Diskutera

Vad tycker du är det tråkigaste som finns? Frallan tycker skolan, mormor tycker att städa.

- Hur är det i er klass, tycker alla samma? Eller finns det saker som några tycker är tråkigt och andra tycker är roligt?

- Varför är det olika?
- Vad är det roligaste som finns? Tycker alla samma?

Kapitel 3

Svåra ord och uttryck

superhjälteklubb, särskild, superhjältenamn, tjohongsilong, mockabong smong dong, cykelställ, förbjudet, världsbäst

Läsförståelse

Vad är det för slags klubb som Frallan och Ester har?

Vad betyder Tjohongsilong Essie?

Vad brukar Frallan och Ester göra i sin klubb?

Vad händer när Frallan och Ester smyger på Nina?

Gör som Frallan!

Frallans superhjältenamn är Frasse Glitterguld och Esters är Essie Silverkvist. Vad skulle ditt superhjältenamn kunna vara?

- Hur skulle du se ut som superhjälte? Rita!

Kapitel 4

Svåra ord och uttryck

julavslutning, julteckning, säga till på skarpen, klarattata, smugit, generöst

Läsförståelse

Varför är det extra roligt med julavslutning?

Varför firar Frallan jul?

Varför firar Ester jul?

Varför firar de flesta jul?

Diskutera

Vad vet ni om julen?

- Alla familjer firar inte jul, men alla skolbarn i Sverige har jullov. När har ni jullov? Är det snart eller dröjer det länge till?
- Vilka andra lov har man när man går i skolan?
- Vilket är ert nästa lov?
- Varför har man egentligen lov?

Kapitel 5

Svåra ord och uttryck

fullproppad, missförstånd, glitterlim, fladderkjol, avslöja, mojk

Läsförståelse

Vad har Frallan glömt att rita?

Hur kommer Ester på att Frallan kan läsa?

Vad händer när Mark förstår att Frallan kan läsa?

Gör som Frallan!

Försök rita paket så att det syns vad som finns inuti! Det kan vara något från Frallans önskelista eller något som du önskar dig, eller vad som helst.

- Kan de andra i klassen gissa vad som finns i paketen som du har ritat?

Kapitel 6

Svåra ord och uttryck

äckligt, busshållplats, heja, mockskockblock, kurragömma

Läsförståelse

Hur är det när mamma hämtar Frallan i skolan?

Hur är det när mormor hämtar Frallan i skolan?

Vilka hemligheter har Frallan och mormor tillsammans?

Hur långt räknar Frallan?

Diskutera

Varför tror ni att Frallan och mormor har hemligheter?

- Är alla hemligheterna lika viktiga?
- Vad skulle hända om mamma fick veta deras hemligheter?

Kapitel 7

Svåra ord och uttryck

hejaramsa, i synnerhet, det går inte att lära gamla hundar att sitta

Läsförståelse

Varför är det tråkigt att ingen är på fotbollsplanen?

Vem är Alf?

Varför ser Frallan så bra?

Gör som Frallan!

Vad är rim? Vilka rim kan ni?

- Hitta på en egen hejaramsa! Det kan vara till ett fotbollslag eller ett annat lag eller kanske till någon som du tycker är extra bra.
- Eller så kan ni hitta på en hejaramsa tillsammans i klassen! Som handlar om er. Glöm inte att ramsan helst ska rimma!

Kapitel 8

Svåra ord och uttryck

påkörd, cykelväg, barnvagn, moped, bilväg, för säkerhets skull, portkod, påpeka, ytterdörr, äventyr

Läsförståelse

Varför går Frallan innanför räcket vid busshållplatsen?

Vad gör Frallan när hon kommer fram till cykelvägen?

Hur gammal är Frallans mamma?

Vad hände när mormor smetade ut blåbär i ansiktet?

Vad händer när Frallan kommer hem just idag?

Diskutera

Frallans mamma brukar säga att hon bara är 39 år. Tycker ni att 39 år mycket eller lite?

- Frallan tycker att 39 år mycket. Varför tror ni att mamma och Frallan tycker olika om just det här?
- Känner ni någon som är ungefär 39 år gammal?
- Hur tror ni det känns att vara 39 år?
- Hur tror ni att ni kommer vara när ni är 39 år?

Kapitel 9

Svåra ord och uttryck

fortfarande, pysselväska, dovt, symaskin, Gulltrollet, bebiskläder

Läsförståelse

Vad händer när Frallan ropar på mormor?

Varför blir Frallan arg?

Vad är det som låter från mammas rum?

Vad händer när Frallan öppnar dörren till mammas rum?

Diskutera

Vad var det egentligen som hände i det här kapitlet?

- Vad gör mormor i mammas rum?
- Varför får Frallan inte vara med, tror ni?

Kapitel 10

Svåra ord och uttryck

uttråkad, se efter mig, överdrivet, tjatigt, blötsnö, snögubbe, snögumma, snökatt, snöbollskrig, sällskap

Läsförståelse

Varför kommer mormor hem till Frallan när mamma reser bort eller går iväg en stund?

Vad är det för väder utanför Frallans fönster?

Vem är Fransson?

Finns det någon mer som heter Fransson?

Vad gjorde Frallan och mormor förra helgen?

Diskutera

Vad menar Frallan med att mormor är tvärtom?

Kapitel 11

Svåra ord och uttryck

inköpslista, ljug, pepparkaksdeg, saffran, paljetter, kylskåp, kökslåda, gosegiraff, begravning, misstänksamt, chansa, mäterletare, kärt barn har många namn, smygtitta

Läsförståelse

Var ligger inköpslistan?

Varför kan Frallan inte berätta var inköpslistan är?

Vad brukar mamma säga när Frallan letar efter något?

Diskutera

Vad tycker du att Frallan ska göra för att det ska bli mindre tråkigt?

- Vad brukar du göra när du har tråkigt?

Kapitel 12

Svåra ord och uttryck

jullov, växthus, ljusslinga, växthustomtar, stjärna, citronträd, tjata, julpyssla, knäpptyst, dörrhandtag, buckligt

Läsförståelse

- Hur många dagar är det kvar till julafton?
- Varför är Frallan inte glad?
- Vad händer när Frallan säger att hon struntar i julen?
- Vad gör Frallan när mamma ringer till mormor?

Diskutera

Vad tycker ni att Frallan ska göra nu?

Kapitel 13

Svåra ord och uttryck

ringklocka, slicka, mjukna, jättegärna, förresten, skrynklig, koppla

Läsförståelse

- Vart går Frallan?
- Hur känns det i Frallan när Alf möter henne i hallen?
- Varför ligger tanten på soffan?

Diskutera

Läs om stycket som börjar med att tanten ropar "Frallan?". Vad säger Frallan egentligen?

- Är det rätt eller fel att säga som hon gör?
- Tycker ni att Frallan ljuger?

Kapitel 14

Svåra ord och uttryck

köksfönster, tvinga, kantareller, skäll, gissa, trottoar, toalett, lyktstolpe

Läsförståelse

- Varför kan Frallan och Alf inte stanna kvar på gården?
- Varför står Alf kvar när Frallan börjar gå?
- Vad har Frallan glömt att ta med?

Diskutera

Titta på bilden på sidorna 78 och 79. Vilka syns på bilden? Vad tror ni att de tänker?
Vad tror ni kommer hända i nästa kapitel?

Kapitel 15

Svåra ord och uttryck

lägenhet, ingenstans, bajspåse, bajshög, hjälpa till, allvar, bajsnodig

Läsförståelse

Vilket är det första stället Frallan springer till?
Vad får Frallan veta när hon pratar med tanten?
Varför säger mamma Fransesca?
Varför gråter Frallan?

Diskutera

Varför blev mamma arg?

- Vad tror ni att mamma tänkte när hon hittade Alf men inte Frallan?
- Vad menar mamma när hon säger att hon blev orolig?

Kapitel 16

Svåra ord och uttryck

aldrig i livet, jätteäckligt, nudda, kanelbullar, parfym, fismamma, papperskorg, tjuvlyssna, bokhög, favoritbok, superhjälte

Läsförståelse

Vem plockar upp bajset?
Vem är mormors favorit?
Vad gör Frallan när mamma ringer till mormor?

Diskutera

Mamma tror att mormor kommer bli ledsen om de inte åker dit. Det tror inte Frallan. Vad tror ni?
Varför?

Kapitel 17

Svåra ord och uttryck

jättedålig, knacka, jättearg

Läsförståelse

Vad händer när mamma kommer in på Frallans rum?

Vad är det för idé mamma får?

Gör som Frallan!

Skriv julklappsrim! Julklappsrim är som en dikt som rimmar och som man kan skriva till presenter som man ger bort på julen, i boken skriver Frallan och mamma ett julklappsrim om att Frallan ska läsa.

- Tänk på något som du ska ge bort eller har fått. Vad skulle vara ett bra julklappsrim till det? (Det kan vara lite svårt att rimma om man inte är van, så det kan vara bra att börja med att göra några rim tillsammans i klassen.)
- Kan de andra i klassen gissa vad du har rimmat om?

Kapitel 18

Svåra ord och uttryck

kommer inte på fråga, det kan du hoppa upp och sätta dig på, skutt, sluta tramsa, praktiskt, besvär, instängd, gömma, diskutera

Läsförståelse

Hur långt är det kvar till julafton?

Vad hämtar mamma på vinden?

Hur stor är lådan?

Vad får Frallan bestämma?

Vilken är mormors favoritfärg?

Vad slår mamma och Frallan in i paketet?

Kapitel 19

Svåra ord och uttryck

verkstad, regnbåge, regnbågsmönster, noggrann, team, passa sig, skvallra, skämmas

Läsförståelse

Vad gör Frallan och mormor i verkstaden?

Vad behöver man tänka på när man målar regnbågsmönster?

Vad var det Frallan såg hända på fotbollsplanen?

Varför blev Frallan rädd?

Vad hände när Frallan berättade för Mark om barnet som kastade sten på kaninerna?

Diskutera

Vad menar Frallan med att det finns både bra och dåliga hemligheter?

- Hur vet man om en hemlighet är bra eller dålig?
- Frallans och mormors största hemlighet var ju att Frallan brukade gå hem själv från skolan. Var det en bra eller dålig hemlighet?
- Tycker ni att Frallan och mormor borde ha gjort någonting annorlunda?

Gör som Frallan!

Rita regnbågsmönster! Vilka färger ska vara med? Vilken ordning ska färgerna vara i?

Kapitel 20

Svåra ord och uttryck

äsch, kängor, favoritfåtölj, maka sig, armstöd, bebisprutt, falskt alarm, fismormor, vara i vägen

Läsförståelse

Varför viskar Klaus?

På vilket sätt är Hanna och Alfs tant lika varandra?

Vem var det som pruttade?

Diskutera

Titta på bilden på sidorna 110-111. Vilka personer ser ni?

- Hittar ni Klaus? Hur kan man känna igen honom?
- Vem av papporna tror ni är Klaus son?
- Titta noga på alla detaljer. Vilka saker ser ni? Vilka saker hör ihop med Hanna?
- Hur kan man förstå att det här är ett rum hemma hos mormor?
- Finns det något i rummet som gör att man förstår att det är jul?

Kapitel 21

Svåra ord och uttryck

adventsljusstake, kalasrum, trött i öronen, tvungna, trädgårdsmöbler, termos, choklad, skrikig

Läsförståelse

Vilken dag är det idag?

Hur många ljus tänder Frallan?

Varför går mormor och Frallan ut till växthuset?

Vilken är den skrikigaste bebisen som mormor har träffat?

Diskutera

Vad menar Frallan med att växthuset är som både inomhus och utomhus samtidigt?

- Kan ni komma på fler ställen som är både inomhus och utomhus samtidigt?

Kapitel 22

Svåra ord och uttryck

pyttsan, trollspö, särskilt

Läsförståelse

Varför får mormor bestämma när de ska dela ut julklappar?

Hur många paket får Frallan?

Vad får Frallan av Klaus?

Vad får Frallan av Hanna och papporna?

Vad får Frallan av mamma?

Diskutera

Vad tror ni att det är i paketet från mormor?

Kapitel 23

Svåra ord och uttryck

himla med ögonen, typiskt, superhjälteklädning, wow, väsa, superfralla, luddigt, superdräktigt, omslagspapper, glittrig, knasboll

Läsförståelse

Vem har gett mormor ett stort grönt paket?

Vem har sytt mormors superhjälteklädning?

Vad tror Frallan att det är i paketet från mormor?

Varför tycker Frallan att det är den värsta julaftonen i hela hennes liv?

Varför skrattar mormor?

Varför tycker Frallan att det är den bästa julaftonen i hela hennes liv?

Diskutera

Vad gjorde mormor egentligen i mammas rum när Frallan trodde att hon sydde kläder till Hanna?

- Vad tror ni hade hänt om mormor hade berättat för Frallan att hon höll på med en hemlighet?

Kapitel 24

Svåra ord och uttryck

fladdra, supermormor, avundsjuk, precis, födelsedagsjulafton, superteam, superduperteam

Läsförståelse

Hur känns det att springa i superdräkt?

Vad har mormor glömt?

Varför blir mormor blank på ögonen?

Gör som Frallan!

Rita din egen superhjälteklädsel!

- Vilka färger vill du använda?
- Hur ser din mantel ut?
- Vilken bokstav ska du ha på bröstet?

När ni har läst hela boken

Författare och illustratör

Frallan-böckerna är ett samarbete mellan Sara Ohlsson, som är författare, och Lisen Adbåge, som är illustratör. Vet ni vad en författare gör? Och vad en illustratör gör? Ta reda på vad orden betyder!

Författare och illustratörer kan samarbeta på många olika sätt. Med Frallan-böckerna brukar det vara så att Sara hittar på och skriver hela historien innan Lisen börjar med illustrationer. Man kan säga att Sara bestämmer vad som ska hända och Lisen bestämmer hur allt ska se ut. Ni kan samarbeta på precis samma sätt!

- Börja med att skriva varsin berättelse. Den kan handla om vad som helst, kanske om vad Frallan gör just nu? Eller om vad du gjorde igår? Eller om något som hände på rasten?
- När alla har skrivit klart sina berättelser: byt papper och gör en illustration till din kompis berättelse.

Rita utan att titta

Lyssna på ett eller två kapitel utan att titta på bilderna. Välj ut en händelse och rita den!

- Titta på teckningarna tillsammans. Vilka händelser har ni valt? Varför valde ni just dem? Var det många som valde samma händelse?
- Titta på bilderna i boken. Är det någon som har ritat samma sak som Lisen? Hur tror ni hon tänkte när hon valde att illustrera just de här händelserna?

Illustration av Lisen Adbåge